

Strid med Lovforslagets Grundtanke at paalægge Brugerens Ombygningen, da hele Bruget skal overlades Arbejderen, uden at han skal indskyde noget som helst. Vil man overlade et Brug med en god Nybygning til en Landarbejder og et Brug med en Bygning, som straks skulde ombygges, til en anden, vilde de blive satte under saa ulige Vilkaar, at jeg ikke kan tænke mig andet — og det maa sikkert ogsaa være Forslagsstillernes Mening — end at Staten, naar den Tid kommer, at Boligen skal ombygges, har Forpligtelsen hertil. Og hvilken Garanti har man saa for øvrigt for, at det bliver de virkelige Landarbejdere, som komme til at bebo disse Huse? Ganske sikkert vil det blive fattige Landarbejdere, som første Gang faa dem i Besiddelse; men der er jo ikke det mindste i Vejen for, at den Landarbejder, som ikke ønsker at besidde en saadan Jordlod, som ønsker at faa en Sum Penge, søger at komme i Besiddelse af en saadan, og saa afhænder den straks efter at have modtaget den. Der er jo ikke noget til Hinder for, at han straks kan afhænde Jordlodden til en Gaardmandssøn, som udmærket kan opfylde de Betingelser, der opstilles i §§ 2 og 3, og han vil ganske sikkert, naar han har en saadan Jordlod paa saa gode Betingelser, som der her er foreslaaet, let kunne faa en Afstaaelsessum for 2—3,000 Kr. Det vil med andre Ord sige, at han ganske rolig overtager et saadant Jordbrug, ikke fordi han ønsker at fortsætte med Brugen deraf, men fordi han ønsker at afhænde det og derigennem at tjene sig en Sum Penge. Og han vil, som sagt, let kunne finde en Gaardmandssøn, der har en 2—3,000 Kr. til sin Raadighed, og som vil staa sig udmærket godt ved at betale ham en saadan Sum for at komme i Besiddelse af hans Jordlod paa de her i Loven opstillede Betingelser. Og det er dog ikke Meningen med Loven, thi saa kunde man lige saa godt forære de paagældende Landarbejdere en Pengesum og lade dem anvende den, som de fandt for godt.

Jeg tror, at selve Sagen fortjener en hurtig Løsning, og jeg vilde ønske, at vi i Aar kunde opnaa Enighed derom. Jeg har ogsaa været glad ved, at den ærede Ordfører for Forslagsstillerne tidligere sammen med os andre har arbejdet i Udvalget og lige saa godt som vi andre har haft Indfyldelse paa den Affattelse, Folketinget har givet det om denne Sag her tidligere foreliggende Lovforslag. Den ærede Ordfører har jo interesseret sig

meget for dette Spørgsmaal og har været en ivrig Deltager i Udvalgets Behandlinger. Og efter min Overbevisning beror en Lovs Værdi saa overordentlig meget paa, at man er enig om, at den er god, at man giver den i Fællesskab, saa at den kan modtages med Tillid af Befolkningen. Jeg tror netop, at det er af overordentlig stor Betydning for, hvorledes en Lov vil blive udført, og den Nytte, den vil stifte, naar den endelig bliver gennemført, at den bliver given i Samdrægtighed og modtaget med Tillid af hele Befolkningen. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne har jo ogsaa erkendt, at det her i Folketinget vedtagne Forslag havde sine gode Sider. Da vi sidste Gang forhandlede det ærede Medlems Forslag, udtalte han følgende — jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse oplæse et Par Linier. Det ærede Medlem gav en historisk Udvikling af hele denne Sag, og talte om, at Landbokommissionen havde søgt at skaffe Landbruget Arbejdskraft i Stedet for at hjælpe Landarbejderne, og Ministeren var gaaet endnu videre ad denne Vej. Saa udtalte det ærede Medlem: „Udvalget gik nu et Skridt videre i Retning af det Udgangspunkt, som Rigsdagsudvalget i sin Tid stod paa. Det har igen taget væsentligt Hensyn til Landarbejdernes Tarv og mindre Hensyn til Arbejdskraften. Denne Bevægelse fremad, ad den gode Vej, har været mig en overordentlig Tilfredsstillelse, og jeg tror, at man skylder Udvalget Tak derfor.“ Det var denne Anerkendelse, som den ærede Ordfører den Gang ydede Udvalget, og som jeg føler mig overbevist om, at han mente oprigtigt; og jeg haaber, at det ærede Medlem endnu mener det samme, saa at han altsaa, hvis det ikke lykkes ham at gennemføre det her foreliggende Forslag — hvad han vel næppe har noget Haab om — saa atter vil enes med os andre om at søge at gennemføre et Forslag, som virkelig er godt og brugbart for Landarbejderne. Det ærede Medlem har jo, som sagt, selv erkendt, at det af os tidligere vedtagne Forslag var godt og brugbart, og jeg tror, at det vilde være af overordentlig stor Værdi, om man fra alle Sider snart kunde komme til den Erkendelse, at Sagen trænger til en hurtig Løsning.

Borgbjerg: Det forekommer mig, at den højtærede Landbrugsminister tog noget for overlegent paa denne Sag, og det er dette, som har givet mig Anledning til at tage Ordet. Den højtærede Landbrugsminister mente, at der overhovedet ikke